

Landdistrikterne. Det blev endvidere f. Ets. foreslaaet at kombinere et Par Kbstæder indenfor een Valgkreds; men der var ingen, der gik ud fra andet, end at hver Kreds skulde være paa omtrent 14,000 Indvaanere. Da man saa kom til, hvad man den Gang kaldte Regulativet, det vil sige Fortegnelsen over de enkelte Valgkredse, udtalte Ordføreren for Distrikternes Vedkommende — det var Neergaard, S. 3481 — at der ved Ordningen var taget visse Hensyn foruden det størst mulige Hensyn til Folkemængden, nemlig dels til den geografiske Beliggenhed, hvilket f. Ets. havde medført, at man havde gjort Vangeland til en Kreds for sig, hvorved man for denne Kreds kom op paa det højeste Folketal, nemlig 17,000, dels at man havde overholdt Amtsgrensene. Ved samme Lejlighed udtalte da blandt andet Tscherning, at man maatte passe paa, at Valgkredse ikke bleve gjorte saa store, at Vejen til Valgstedet kun med største Vanskelighed kunde tilbagelægges af Menigmand. Det var disse forskellige Hensyn, som man den Gang mente at burde tage, og som medførte Nødvendigheden af et „vist Spillerum.“ Men Hovedreglen stod fast. Saaledes udtalte Ordføreren (S. 3491) i Anledning af, at man havde foreslaaet at stille Samsø som en Kreds for sig, ligesom man havde gjort med Vangeland: „Saa vidt har Komiteen ikke troet at burde drive Afvigelsen fra det normale Folketal i Distrikterne alene for at lempe sig efter Beboernes Bekvemmelighed.“ For Sjællands Vedkommende var B. D. Bruun Ordfører, han udtalte blandt andet (S. 3495), at „naturligvis det Arbejde, der forelaa os, kun var at gøre den Forandring, som var en Følge af, at der nu skulde regnes 1 deputeret for hvert 14,000.“ Han siger et andet Sted (S. 3498): „Nu regnes der 1 Rigsdagsmand for hvert 14,000 Indbyggere, tidligere kun 1 for hvert 12,000.“ Bregendahl siger (S. 3741): „Nu er det almindelige Gennemsnitsforhold for et Distrikt 14,000.“ Et Medlem af Udvalget, Dahl, siger (Side 3497) i Anledning af, at man havde ønsket en anden Kredsordning for Horsens: „Vi troede os ikke berettigede til at kunne fravige Bestemmelsen om, at der skal være omtrent 14,000 i Valgdistriktet.“ Saaledes er der Udtalelse efter Udtalelse, og jeg kunde supplere dem med flere endnu; men det er ikke nødvendigt at hugge flere Binde af denne Blot. Det er saa givet som noget, at der ikke var et eneste Medlem af den grundlovgivende Rigsgforsamling, der gik ud fra andet, end at der skulde, med det fornødne Spillerum, som forskellige Hensyn medføre, være en ligelig og retfærdig For-

deling af Indvaanertallet mellem Kredsene. Jeg tør sige, at det Medlem af den grundlovgivende Rigsgforsamling, som havde udtalt, at det ikke var Grundlovens Mening, at Kredsene skulde være saa nogenlunde af samme Størrelse, han vilde have risikeret at blive indlagt til Observation. Men dette er noget, som det ærede Medlem fra Møen, naar det kommer til Stykket, i Virkeligheden heller ikke risikerer. Thi den Udtalelse, han fremsførte forleden Dag, og som jeg fandt morsom, er en ganske anden end den, han fremkom med Dagen efter. Den første Udtalelse findes i Tidenden Sp. 653 og siger, for at gentage det endnu en Gang: „at Grundloven ikke bestemmer, at Folketingskredsene skulle være lige store, at Grundlovens § 32 kun omhandler det samlede Antal af Folketingsmændene.“ Men da det ærede Medlem sidst havde Ordet, var han kommen til en helt anden Erkendelse; da udtalte han sig — det staar Sp. 742 — saaledes: „Jeg er fuldstændig villig til at indrømme, at der i dette Forholdstal er givet Anvisning paa inden for rimelige Grænser at gøre Kredsene tilnærmelsesvis lige store.“ Se vi det! det er noget ganske andet. Det viser sig altsaa, at det ærede Medlem er kommet til første Gang at sige noget helt andet end det, han mente, og det, som han virkelig mener, viser sig at falde ganske sammen med det, som ogsaa jeg mener og som alle, lige fra Grundlovsforsamlingens Tid, have ment. Der er i Virkeligheden den skønneste Enighed om den Opfattelse af Grundlovens § 32, som det ærede Medlem fra Viborg (Klein) en Gang ved en tidligere Lejlighed har udtrykt saaledes, at Paragraffen siger tre Ting, nemlig for det første, at der skal være et vist Forhold mellem Folketingets Medlemsantal og Landets Indbyggerantal, for det andet, at Valget af Folketingsmænd foregaar i Valgkredse, saaledes at hver Valgkreds vælger 1 Repræsentant, og for det tredje, at de forskellige Valgkredse skulle være omtrent lige store. Derom kan der fornuftigvis ikke være Tvivl.

Det ærede Medlem fra Møen gør gældende, at den Opfattelse, at det ikke gør saa nøje med Kredsenes lige Størrelse, er det, som han kalder Venstres gamle Standpunkt. Jeg maa sige til det ærede Medlem, at jeg er ikke særlig kaldet til at forklare eller forsvare Venstres gamle Standpunkter, hvorved han formodentlig nærmest tænker paa Standpunkterne fra 70'erne; jeg vil tilføje, at jeg anser det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) for at være en nok saa god Fortolker af disse Standpunkter som nogen anden, og det viser sig